Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
liv@eduskunta.fi

Viite: Liikenne- ja viestintävaliokunta keskiviikko 28.11.2018 klo 11:50 / HE 226/2018 vp

Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain ja julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto pitää turvallisuusviranomaisten siirtymistä laajakaistaiseen viranomaisviestintään välttämättömänä kehittämistoimenpiteenä, joka merkittävästi tehostaa toimialojen sisäistä ja eri viranomaisten välistä tilannekuvan muodostamista ja ylläpitoa. Oleellista on, että operaattori tuottaa loppukäyttäjille jatkuvaa reaaliaikaista tilannekuvaa verkon toimivuudesta ja sen häiriöistä.

Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston näkemyksen mukaan on myönteistä, että kyseessä oleva palvelu lähestyy yhden luukun periaatetta, jolloin palvelu tulee samalta toimittajalta kuin muukin ICT-palvelu. Palvelun tulisi varautumisen näkökulmasta olla korkean varautumisen palvelu, ja siihen tulisi sisältyä tuottaa turvallisuusverkkolain mukaisille käyttäjille korkean varautumisen periaatteita noudattaen päätelaitteet, liittymät ja tukipalvelut. Laitteiden ja lisävarusteiden/tarvikkeiden osalta tulee kansallisesti turvata riittävä kriisivalmius. Tärkeätä lisäksi on, että asiakasryhmät (pelastustoimi) ja asiakkaat (pelastuslaitokset, pelastusosasto, pelastusopisto) pystyvät vaikuttamaan ja tekemään itse palveluihin liittyviä toimenpiteitä, vaikkakin palvelujen tuottamisesta vastuu on Erillisverkoilla / TUVE-yksiköllä. Osa varautumista on, että asiakkaalla on kykyä itse huolehtia ja tehdä kriittisen infraan liittyviä ylläpitotoimia.

On huomioitava, että yhdelläkään operaattorilla ei ole Suomessa täysin kattavaa verkkoa. Alueellisten laajakaistaverkkojen maantieteelliseen kattavuuteen niin langattoman kuin kiinteän laajakaistaverkonkin osalta tulee kiinnittää erityistä huomiota. Virve-viestipalvelu tulisi määritellä yhdeksi julkisen hallinnon turvallisuusverkkolain mukaiseksi viesti- ja puhepalveluksi. Viranomaisten asettama vaatimus, että uudessa palvelussa tulee olla nykyistä VIRVE-peittoa vastaava maantietteellinen ja sisätilapeitto on oikeutettu. Verkkoneutraliteetin rikkominen viranomaistoimien osalta on perusteltu lähtökohta. Verkkovierailu tulee mahdollistaa myös niissä tilanteissa, kun kilpailevan operaattorin verkko tuottaa parempaa palvelua. Viranomaisen päätelaitteen tulee aina olla mahdollista siirtyä kilpailevan operaattorin verkkoon sen tarjotessa paremman kuuluvuuden, ei ainoastaan verkon häiriötilanteissa.

Riittävän kapasiteetin ja saatavuuden vaatimusten täyttyminen myös kaupunkialueiden ulkopuolella on turvattava. Tukiasemien sähkönsyöttö ja peittoalueet tulee varmistaa nykyistä paremmin. Matkapuhelin-palvelujen ja viranomaispalvelujen varmuus ei tällä hetkellä esimerkiksi Ylä-Lapin alueella ole tyydyttävällä tasolla. Harvaanasutuilla alueilla tulee muun muassa etäjohtamisen vuoksi kapasiteetin tarve tieto-liikenteelle kasvamaan merkittävästi. Lisäksi on huomioitava, että harvaanasutuilla alueilla esiintyy jatkossa ilmastonmuutoksen vuoksi aiempaa suurempia maastopaloja, joissa sammutustehtäviin liittyvät viestintämäärät ovat hyvin suuria.

PELASTUSLAITOSTEN KUMPPANUUSVERKOSTO

Jaakko Pukkinen
Pelastusjohtajien puheenjohtaja
pelastusjohtaja